

12 **HOE GLOSSY IS ARMOEDE? QUIET 500 GEEFT ARMOEDE EEN GEZICHT.**

De 'armoede-glossy' *Quiet 500* raakte het land op Wereldarmoededag. Het toont door middel van krachtige portretten van mensen dat armoede iets is dat iedereen kan overkomen. Één van de geportretteerden vertelt zijn verhaal en het ontstaan van de glossy wordt belicht.

Ralf Embrechts, mede-initiatiefnemer van de *Quiet 500* en **Eric Rugebregt**, geportretteerde uit de *Quiet 500* verzorgen samen deze workshop.

13 **PUUR BETROKKEN ZIJN, EEN CREATIEVE WORKSHOP**

Door onze creativiteit in te zetten, zullen we geraakt worden door Pure Jute. 'Goedkoop' betekent dat iemand anders de rekening gepresenteerd krijgt: inferieure materialen leiden bijvoorbeeld snel tot slijtage en afval, oneerlijke productie belast het milieu en goedkope arbeidskracht ligt vaak dichtbij de grens van uitbuiting door afhankelijkheid.

Désirée Rasenberg is oprichter van Pure Jute: duurzaamheid op alle fronten en in de gehele keten (www.purejute.com).

14 **HET ZONNELIED VAN FRANCISCUS**

Er bestaan uiteenlopende versies van het Zonnelied. Deze zangworkshop gaat over het tot stand komen van het Zonnelied van Maarten Das. Het zingen wordt begeleid door Jelle Hilberink.

Maarten Das is dichter en auteur van 'De voddeman zingt'. Samen met **Jelle Hilberink** e.a. vormt hij de gemeenschap 'Franciscus' broeders en zusters'.

Tijdens de inspiratiemiddag is een boekenstand van de Franciscaanse Beweging en een kraam van Tilingo-Neptra aanwezig. Tilingo-Neptra werkt met mensen die minder kansen hebben in dit leven, zoals ex-leprapatiënten in Nepal of straatvrouwen in Ghana. Fair Trade en daarmee het creëren van een zelfstandig inkomen, is een manier om hen te ondersteunen.

DATUM EN TIJD

Zaterdagmiddag 15 november 13.15 - 17.30 uur

LOCATIE

Ds. Pierson College, Geraert Ter Borchstraat 1, 5212 CZ 's-Hertogenbosch. De school ligt naast het NS-station 's-Hertogenbosch-Oost.

AANMELDING

Gelieve je voorkeur aan te geven voor een workshop in ronde 1 en een workshop in ronde 2 PLUS een tweede (reserve) keus per ronde.

Aanmelden kan bij de Franciscaanse Beweging, tel. 073-6131340 of e-mail info@franciscaansebeweging.nl.

Na aanmelding ontvang je een bevestiging.

KOSTEN

€ 12,-, ter plekke te voldoen. Voor Vrienden van VREDE en ALLE GOEDS en leden van de Franciscaanse Beweging is deelname gratis.

VREDE EN ALLE GOEDS
Franciscaanse Beweging

Van der Does de Willeboissingel 11
5211 CA 's-Hertogenbosch
www.franciscaansebeweging.nl
T: 073-6131340
[facebook.com/vredenallegoeds](https://www.facebook.com/vredenallegoeds)
[twitter @vredenallegoeds](https://twitter.com/vredenallegoeds)

*'Ik raak betrokken als een merel
of een duif uit mijn hand eet...
als een lamme mij steun vraagt
ik raak betrokken
als een lamme mij steun geeft
als een blinde mijn handen
met haar handen omvat
als mensen botsen op of met elkaar'*

Hans Sevenhoven

PROGRAMMA

13.15 uur

Inloop en ontvangst met koffie en thee

13.40 uur

Woord van welkom en opening door verhalenverteller Gottfrid van Eck: een mix van humor en wijsheid, feit en fictie, heden en verleden.

14.10 uur

Gang naar de workshops

14.15-15.15 uur

1e ronde workshops (1-14)

15.15-15.25 uur

Korte doorloop met koffie en thee

15.25-16.25 uur

2e ronde workshops (1-6 en 8-14)

16.30 uur

Afsluiting door Gottfrid van Eck

16.50 uur

Een zonnelied en gezellig samenzijn met een glaasje

18.00 uur

Huiswaarts

WORKSHOPS

1 **BETROKKEN RAKEN: NOODZAAK OF KEUZE?**

Gaandeweg raakt Franciscus in zijn leven meer en intenser betrokken op mensen, voornamelijk mensen die hij eerder op afstand hield. Wat drijft hem daartoe? We gaan in gesprek over verhalen uit de franciscaanse traditie en verkennen hoe wij zelf betrokken zijn (geraakt) op anderen en wat dat met ons doet.

Br. Theo van Adrichem ofm, gemeenschap Me-gen, coördinator Franciscaans Jongeren Werk.

2 **CLARA, NABIJ EN BETROKKEN**

Clara van Assisi leidde een besloten leven, maar was van harte betrokken op de mensen om haar heen. Niet alleen op haar medezusters en broeders, maar ook op de mensen die aan de poort kwamen, en op de stad Assisi die zo goed voor haar zorgde. In deze workshop lezen we enkele teksten uit het nieuwe Claraboek die daarvan getuigen.

Gerard Pieter Freeman is bijzonder hoogleraar Franciscaanse Spiritualiteit vanuit het Franciscaans Studiecentrum.

3 **BETROKKEN. HET HART VAN DE FRANCISCAANSE SPIRITUALITEIT.**

Workshop over maatschappelijk betrokken acties met rake verhalen uit de dagelijkse praktijk. Signalement van de Franciscaanse Gideonsbende. Wat doet de bende zoal? Wat zit erachter?

Hans Sevenhoven, auteur van *'Betrokken. Het hart van de franciscaanse spiritualiteit.'* woonde in de lente van zijn franciscaanse leven in een onbewoonbaar verklaard huis.

4 **'IK ZAL DOEN WAT JIJ WILT'**

Compassie maakt ons kwetsbaar en tegelijkertijd confronteert het ons met de kwetsbare mens die we zelf zijn. Aan de hand van Franciscus en Henri Nouwen (die vriendschap sluiten met een kwetsbaar mens ziet als een spirituele oefening) gaan we in onze eigen ervaringen na wat de relatie is tussen onze eigen kwetsbaarheid en die van de ander.

Els Frencken is wijsgerig pedagoog en begaf zich onder dak- en thuisloze mensen. **Jaap Lodewijks** is journalist en schrijver van de boeken *Franciscaans Leiderschap* en *Adem*.

5 **FRANCISCAANSE SPIRITUALITEIT IN DE ZORG: ALLES EEN GAVE LATEN ZIJN.**

Franciscus was er op bedacht alles wat hij ontvangen had te delen en niets voor zichzelf te houden. Daardoor konden hij en zijn broeders ook gerust hun zorgen met elkaar delen. Zo beschouwd, is zorg niets minder dan de communie van het goede leven.

Willem Marie Speelman is medewerker van het Franciscaans Studiecentrum. Zijn onderzoek richt zich voornamelijk op de spirituele methode in de zorg.

6 **GERAAKT WORDEN DOOR DE NATUUR. BEELDMEDITATIE MET LIVEMUZIEK.**

Tijdens een voettocht naar Assisi heeft Frank Jenniskens kennisgemaakt met Franciscus' diepe verbondenheid met de schepping. Als musicus verklankt hij die transformerende ervaring in intuïtieve improvisaties. Laat je raken door geprojecteerde natuurbeelden en een geleide visualisatie.

Frank Jenniskens is intuïtief musicus en heeft zijn ervaringen van voettochten naar Assisi en Rome vormgegeven in muziek en theater (www.sound-heart.nl).

7 **MEDITATIE: EEN RUIMTE VAN VERBONDENHEID.**

Door aanwezig te zijn in je hart opent zich in jou een ruimte, waarin je verbonden bent met de wereld en de ander. Je wordt geraakt en komt in beweging. Betrokken zijn terwijl je aanwezig blijft en voorkomen dat je leeggezogen wordt.

Marieke Neuhaus verzorgt binnen de Franciscaanse Beweging de meditatiecursus: 'De weg van het contemplatief gebed'.

8 **HOE BETROKKEN WERK EN LEEF JE, MET EN BIJ ELKAAR?**

De Ark-gemeenschap en het Jeannette Noëlhuis nemen je mee in hun wijze van samenleven. In het Jeannette Noëlhuis leven ongedocumenteerde mensen en Nederlanders harmonieus samen. In de Ark-gemeenschap leven en werken bewoners samen met mensen met een verstandelijke beperking met als motto: 'Ieder mens heeft gaven en talenten, maar

ook zijn of haar beperkingen'. Hoe betrokken zijn wij op elkaars leven?

Margriet Bos is lid van de kerngroep Jeannette Noëlhuis. **Tonny Mulder** en **Marianne Zwaan** zijn werkzaam bij de eerste Ark-gemeenschap in Nederland (Gouda).

9 **HET LABORATORIUM VAN OVERVLOED**

Als we op ons sterfbed zeggen een rijk leven te hebben gehad, bedoelen we er nooit ons inkomen mee. Blijkbaar hebben we al weet van een andere vorm van rijkdom dan waar onze economie om draait - en ook ons eigen economisch handelen. Volgens Arjan Broers is de financiële crisis een uitnodiging om te groeien: om de aandacht te verleggen van materiële naar immateriële rijkdom. Maar hoe moet dat? Dat valt te ontdekken.

Arjan Broers is journalist, zinger en zinkrijger. Hij werkt onder meer voor de dominicanen en publiceerde *Geld & Goed. Lessen voor welwillende kapitalisten*.

10 **'LET NIET OP DE ROMMEL'**

Zeg nooit: 'dit overkomt mij niet'. Verhalen over 'gewone' mensen, die om welke reden dan ook totaal geïsoleerd en vervuild raakten. Samen met Annemiek van Kessel schreef Henk Plenter het boek *Let niet op de rommel. Verhalen over drama's achter de voordeur*.

Henk Plenter is oud-inspecteur Hygiënisch Woningtoezicht bij de GGD Amsterdam. Hij ruimde meer dan veertig jaar woningen op. **Annemiek van Kessel** is coauteur van het bovengenoemde boek.

11 **'RAKEN AAN GOD', EEN OEFENING IN INLEVING.**

Workshop waarin wordt kennisgemaakt met zomaar een gedetineerde. Met behulp van een meditatie-/ademhalingsoefening, een veelgebruikte methode in het werk met gedetineerde vrouwen, betreden de deelnemers een vrije ruimte en ontsnappen aan hun eigen gevangenis, juist door heel dicht bij zichzelf te blijven.

Marianne Boselie werkt als pastor in een vrouwengevangenis waar vrouwen uit de hele wereld verblijven.